

2 0 1 8

(November)

COMMERCE

(General / Speciality)

Course : 501

The figures in the margin indicate full marks for the questions

(PUBLIC FINANCE)

(New Course)

Full Marks : 80

Pass Marks : 24

Time : 3 hours

1. (a) খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

1×4=4

Fill in the blanks :

(i) চৰকাৰী বিত্ত _____ ৰ আয়, ব্যয় আৰু ঋণৰ লগত সম্পৰ্কিত।

Public finance deals with income, expenditure and borrowings of the _____.

(ii) বিত্তীয় বিষয়বস্তুৰ ওপৰত বিত্তীয় _____ ৰ বিচক্ষণ জ্ঞান সমাহিত।

The finance _____ possesses the expert knowledge in finance matters.

(iii) প্রত্যেকটো কৰেই হৈছে _____ ৰ ওপৰত জাপি দিয়া অতিৰিক্ত বোজা।

Every tax is an additional burden on the _____.

(iv) চৰকাৰী ব্যয় বেচৰকাৰী ব্যয়তকৈ বেছি _____.

Public expenditure is more _____ than private expenditure.

(b) তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ পোনপটীয়াকৈ উত্তৰ দিয়া :

1×4=4

Answer the following questions directly :

(i) চৰকাৰী বিত্ত কি ?

What is public finance?

(ii) বাজেটৰ এটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা ।

Mention one objective of budget.

(iii) চৰকাৰী বাজহ বুলিলে তুমি কি বুজা ?

What do you mean by public revenue?

(iv) বেচৰকাৰী ব্যয় মানে কি ?

What is private expenditure?

2. চমু টোকা লিখা :

4×4=16

Write short notes on :

(a) বেচৰকাৰী বিত্ত

Private finance

(b) কাৰ্যকৰণ বাজেট

Performance Budget

(c) কৰ বাজহ

Tax Revenue

(d) চৰকাৰী ব্যয়ৰ তাৎপৰ্য

Significance of Public Expenditure

3. (a) চৰকাৰী বিত্তৰ পৰিসীমাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা । অৰ্থবিজ্ঞান, ৰাজনীতি বিজ্ঞান আৰু পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ লগত থকা ইয়াৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা ।

5+3+3+3=14

Discuss about the scope of public finance. State about its relations with Economics, Political Science and Statistics.

অথবা / Or

(b) 'সৰ্বাধিক সামাজিক সুবিধা তত্ত্ব'টো চিত্ৰ সহকাৰে বৰ্ণনা কৰা । ইয়াৰ বাস্তৱ সমস্যাসমূহ আলোচনা কৰা ।

10+4=14

Explain the theory of 'principle of maximum social advantage' with the help of diagram. State its practical problems.

4. (a) বিত্তীয় প্রশাসন কি? বিত্তীয় প্রশাসনৰ বিভিন্ন আহিলাসমূহ চমুকৈ বিশ্লেষণ কৰা। 4+10=14
What is Financial Administration? Briefly analyze the various instruments of financial administration.

অথবা / Or

- (b) শূন্যভিত্তি বাজেট বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? শূন্যভিত্তি বাজেটৰ মুখ্য সুবিধাসমূহ আলোচনা কৰা। 3+4+7=14

What do you mean by zero-base budgeting? What are its features? Discuss the main benefits of zero-base budgeting.

5. (a) চৰকাৰী ৰাজহৰ বিভিন্ন উৎসসমূহ আলোচনা কৰা। অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত চৰকাৰী ৰাজহ কেনেদৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ? 8+6=14

Discuss about the various sources of public revenue. How is public revenue important in economic development?

অথবা / Or

- (b) ক্ৰমবৰ্ধিত আৰু আনুপাতিক কৰনীতিৰ মাজৰ পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা। দুয়োবিধ কৰনীতিৰে প্ৰত্যেকৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ আলোচনা কৰা। 6+4+4=14

Distinguish between Progressive and Proportional Taxation. Discuss the merits and demerits of each of them.

6. (a) অধ্যাপক ডেল্টনে শ্ৰেণীকৰণ কৰা ধৰণেৰে চৰকাৰী ব্যয়ৰ বিভিন্ন লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্যসমূহ আলোচনা কৰা। উৎপাদন আৰু বিতৰণৰ ওপৰত চৰকাৰী ব্যয়ৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা। 6+4+4=14

Discuss about the various aims and objectives of public expenditure as classified by Prof. Dalton. Mention about the effects of public expenditure on production and distribution.

অথবা / Or

- (b) উন্নয়নশীল দেশসমূহৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন চৰকাৰী ব্যয়ৰ যোগেদি কেনে পছা অৰলগ্ননৰ দ্বাৰা প্ৰাপ্ত কৰিব পাৰি, আলোচনা কৰা। 14

Discuss about the various ways in which public expenditure can achieve economic development in the developing countries.

(Old Course)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

1×8=8

Answer the following as directed :

(a) বেচৰকাৰী বিত্ত কি ?

What is private finance?

(b) চৰকাৰী বিত্তৰ আটাইতকৈ ভাল পদ্ধতিটো কি ?

Which is the best system of public finance?

(c) বাজেট কি ?

What is budget?

(d) শূন্যভিত্তি বাজেটত প্ৰত্যেকটো বছৰক এক নতুন বছৰ বুলি ধৰা হয়।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

In zero-base budgeting, every year is taken as a new year.

(Write True or False)

(e) চৰকাৰী বাজহ কি ?

What is public revenue?

(f) কৰ আৰু মাচুলৰ মাজত থকা এটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

Mention one distinction between tax and fees.

(g) বেচৰকাৰী ব্যয়ৰ তুলনাত চৰকাৰী ব্যয় অধিক _____।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

Public expenditure is more _____ than private expenditure.

(Fill in the blank)

(h) ঘাট বিত্ত কি ?

What is deficit financing?

2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

4×4=16

Write short notes on (any four) :

(a) চৰকাৰী বিত্তৰ পৰিসীমা

Scope of public finance

(b) বাজেটৰ উপাদানসমূহ

Elements of budget

(c) কৰ আৰু অনাকৰ ৰাজহ
Tax and non-tax revenue

(d) আন্তঃচৰকাৰী ঋণ
Internal public debt

(e) গাঁও পঞ্চায়তৰ কাৰ্যসমূহ
Functions of Gram Panchayat

3. (a) চৰকাৰী বিত্তৰ সংজ্ঞা দিয়া। অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক কল্যাণৰ আহিলা হিচাপে চৰকাৰী বিত্তৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 3+9=12

Define public finance. Discuss the role of public finance as a tool of economic and social welfare.

অথবা / Or

(b) “চৰকাৰী বিত্তৰ সেইটো পদ্ধতিয়ে আটাইতকৈ ভাল যিটোৱে সৰ্বাধিক সামাজিক সুবিধা সুনিশ্চিত কৰে।” বাক্যশাৰী আলোচনা কৰা। 12

“The best system of public finance is that which secures the maximum social advantage.” Discuss the statement.

4. (a) বিত্তীয় প্ৰশাসনৰ মুখ্য আহিলাসমূহ কি কি? ইয়াৰ প্ৰত্যেকটো চমুকৈ আলোচনা কৰা। 11

What are the main instruments of financial administration? Discuss each of them in brief.

অথবা / Or

(b) শূন্যভিত্তি বাজেটৰ পূৰ্বচৰ্তসমূহ কি কি? শূন্যভিত্তি বাজেটৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ আলোচনা কৰা। 3+4+4=11

What are the pre-conditions of zero-base budgeting? Discuss the merits and demerits of zero-base budgeting.

5. (a) তলত দিয়াসমূহ ব্যাখ্যা কৰা : 5½+5½=11
Explain the following :

(i) আদাম স্মিথৰ চৰকাৰী ৰাজহৰ শ্ৰেণীকৰণ
Adam Smith's classification of public revenue

(ii) অধ্যাপক ডেল্টনৰ চৰকাৰী ৰাজহৰ শ্ৰেণীকৰণ
Prof. Dalton's classification of public revenue

অথবা / Or

- (b) আমাৰ দেশৰ কৰ ব্যৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। লগতে আদাম স্মিথৰ সমতায়ুক্ত কৰনীতিৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা। 7+4=11

Discuss about the features of tax system of our country. Also write a brief note on Adam Smith's canon of equality.

6. (a) চৰকাৰী ব্যয় আৰু বেচৰকাৰী ব্যয়ৰ মাজৰ সাদৃশ্যসমূহ উল্লেখ কৰা। অধ্যাপক পিগুৰ পৰিশোধ কৰা সামৰ্থ্য তত্ত্বটো লগতে বৰ্ণনা কৰা। 4+7=11

Mention the similarities between Public Expenditure and Private Expenditure. Also explain the ability to pay theory of Prof. Pigou.

অথবা / Or

- (b) চৰকাৰী ব্যয়ৰ নীতিসমূহ কি কি? ইয়াৰ ভিতৰত তুমি কোনটোক অগ্ৰাধিকাৰ দিবা? 8+3=11
What are the principles of public expenditure? Which of these do you prefer?

7. (a) কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্যৰ বিত্তীয় সম্পৰ্কৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা। 11
Write a note on Union and State Financial Relations.

অথবা / Or

- (b) নগৰপালিকাৰ ৰাজহৰ মুখ্য উৎসসমূহ কি কি? এই ৰাজহ কেনেধৰণৰ জনকল্যাণমূলক কামত খৰছ কৰা হয়? আলোচনা কৰা। 5+6=11

What are the main sources of revenue of Municipal Corporation? What are the welfare activities where these revenues are spent? Discuss.